

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ № 5...- ПР /2009г.

за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл. 93, ал. 1 и ал. 5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС), чл. 31, ал. 4 и ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 40, ал. 4 във връзка с ал. 3 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС) и представена писмена документация от възложителя, вкл. по чл. 10, ал.1 и 2 от Наредбата за ОС

РЕШИХ

да не се извършва оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционно предложение „Доизграждане на яз. „Луда Яна” на територията на община Панагюрище, което **няма вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони

възложител: Министерство на регионалното развитие и благоустройството, гр. София 1202, ул. „Св. Св. Кирил и Методий” №17-19

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Язовир „Луда Яна” попада в землището на гр. Панагюрище, община Панагюрище, област Пазарджик и засяга поземлен имот № 0860001 с площ 142 хектара. Изграждането на язовира е започнало през 1986 год., като строително-монтажните работи са спрени през 2000 год. Основните съоръжения на хидровъзел „Луда Яна” са: язовирна стена, водоземна кула, отбивен тунел, основен изпускател, преливник, пречиствателна станция за питейни води (ПСПВ).

Основните параметри на язовирната стена и водохранилището са: тип на стената насипна с глинено ядро; дължина на короната 458,00 м; ширина на короната 600,00 м; общ завирен обем - 19,94.106 м³; дължина на езерото 4500 м; залята площ 142,00 хектара; кота било (корона) 585,60; Клас на язовира II.

Строителството на язовирната стена е изпълнено до кота 568,25 (височина 30 m от общо 43,50 m височина на стената – около 70%). Изградена е строителната част на водоземната кула, изпълнени са 70% от противофилтрационните мероприятия и други спомагателни или временни подобекти, изпълнен е отбивният тунел, разкрита е каменната кариера, кариерата за глина и депото за хумус, изкопите на преливника и бързотока, оформена е строителната площадка към язовирната стена. Пътят за хижа „Бунай” е

изместен, но не е асфалтиран. Пречиствателната станция за питейни води (ПСПВ) към 2008г. не е проектирана и не е определена площадка за нея.

За доизграждане на язовира е необходимо да се извършват следните строителни дейности: по стената – каменен насип, бронята върху водния откос, глиненото ядро, влагане на цялата предвидена апаратура по КИС; монтажни работи по водовземната кула и основния изпускател.

През 2008 год. е изготвено „Цялостно прединвестиционно проучване за продължаване и завършване строителството на яз.”Луда Яна”, въз основа на което е определена **необходимостта от конструктивни промени на стената и облекчителните съоръжения, както следва:**

Язовирна стена: Промяна на класа на язовирната стена, което променя и обезпечеността на високата вълна. Котата на короната е определена на 586,18, а вълнообръщателният парапет - на кота 587,20. Поради малката разлика достигането на необходимата над проектната кота височина ще се реши чрез промяна само на конструкцията на короната.

Преливни съоръжения, водовземна кула и основен изпускател - извършени са нови хидравлични изчисления за максимално водно количество 395,00 m³/s и дължина на преливния ръб 90 m.

Водовземна кула – извършване на преустройство и подмяна на цялото машинно оборудване на водовземането поради това, че старото е доставено на склад преди около 20 години.

Основният изпускател не е проектиран.

Доизграждането на язовира се счита като „разширение” по смисъла на §1, т.20 от ДР на ЗООС и съгласно чл.93, ал.1, т.3 от ЗООС и подлежи на преценяване на необходимостта от ОВОС.

Имотът, върху който ще се реализира язовир “Луда Яна”, не засяга защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии и не попада в границите на защитени зони от националната екологична мрежа Натура 2000. В близост се намират 33 „Средна гора” BG0001389 и “Луда Яна” BG0000426 за опазване на природни местообитания и на дивата флора и фауна и 33 „Средна гора” BG0002054 за опазване на дивите птици.

Съгласно разпоредбите на чл. 31, ал. 1 от ЗБР и чл. 2, ал. 3 от Наредбата за ОС инвестиционното предложение подлежи на оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на гореописаните защитени зони.

МОТИВИ:

I. Характеристики на предлаганото строителство, дейности и технологии: обем, производителност, мащабност, взаимовръзка, и кумулиране с други предложения, ползване на природни ресурси, генерирани отпадъци, замърсяване и дискомфорт на околната среда, както и риск от инциденти:

1. Спряното строителство на яз.”Луда Яна” оставя нерешен основен социален проблем – водоснабдяването на град Панагюрище и селища в общини Панагюрище, Пазарджик и Стрелча. С доизграждането на язовира и пускането му в експлоатация ще се осигури нормално водоснабдяване на гр.Панагюрище и селата Оборище, Поибрене, Попинци, Баня, Бъта, Левски, Елшица, мина „Радка”, площадки „Оптикоелектрон” и „Асарел” от община Панагюрище и още пет

- селища от общини Пазарджик и Стрелча. Съществува техническа възможност за водоснабдяване и на община Лесичово. Изчисленията са правени с перспектива към 2020 год. да се осигурява питейна вода за 45000 жители.
2. За завършване на строителството ще се използва съществуващата строителна площадка под язовирната стена, изградена за обслужване на строителството през 1986г. и на която са разположени помощните стопанства – бетонов възел, автобаза, складово стопанство и други обслужващи строителството площи и сгради.
  3. Във водосбора на водохранилището не се заустват улични канализации и системи за пречистване на канални води и колектори. Водите от рудник „Асарел” се отвеждат извън водосбора.
  4. Районът на язовира попада в VIII сеизмична зона с коефициент на сеизмичност $K_s = 0,15$. Характеристиките на геоложката среда позволяват използването на строителни материали от разкритите кариери за влагане в стената и фундиране на язовирната стена съгласно изискванията за безопасност.
  5. Не са установени изоставени от строителството отпадъци и нерегламентирани депа в района на хидровъзела.
  6. По време на доизграждането на язовира няма да настъпи промяна в качеството на въздуха в гр.Панагюрище и останалите населени места поради тяхната отдалеченост и екранираност към обекта. При транспорт на материали за изграждане на язовирната стена не се преминава през селища. Кариерите за чакъл, пясък и глина са в ложето на езерото и до тях се достига по пътя за хижа „Бунай”. През гр.Панагюрище единствено ще преминават транспортни коли с оборудването на съоръженията, с цимент и добавъчни материали за бетоновото стопанство по предварително съгласувани с общината маршрути.
  7. В близост до хидровъзел „Луда Яна” няма изградени и предвидени за строителство други хидротехнически съоръжения, спрямо които да се разгледа кумулативен ефект от неговото доизграждане. Пускането в експлоатация на яз.”Луда Яна” ще създаде възможност за постигане на добро екологично състояние на реката, овладяване на ерозията в зоната на влияние на хидровъзела, развиване на определени рекреационни дейности и като цяло съдейства за стопанското развитие на гр.Панагюрище, включително като туристическата дестинация.

II. Местоположение, в това число чувствителност на средата, съществуващото ползване на земята, относителното наличие на подходящи територии, качеството и регенеративната способност на природните ресурси в района:

1. Осъществяването на инвестиционното предложение не засяга защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии.
2. За строителството на яз. „Луда Яна” е променено предназначението на 142 хектара земи и гори. Извършено е саниране ложето на езерото, като е изсечена значителна част от горскодървестната растителност. При доизграждане на язовира се налага изсичане на единични овощни дървета и върби, и около 5 - 6 дка белборова култура в близост до язовирната стена.
3. В района на извършеното строителство хумусът е отнет. Към момента земята се използва частично за паша и не се обработва.
4. Поради недовършеното строителство на язовира речната екосистема на р. Луда Яна е подложена на значително негативно антропогенно влияние от строителството и на силно променливия режим на естествения речен отток, като

речният участък в зоната на завиряване в лятното маловодие частично пресъхва. С пускането в експлоатация на хидровъзела ще се стабилизира отточният режим на р.Луда Яна и ще се преодолее лятното осушаване на речното корито. Ще се създаде предпоставка за формиране на стабилна ихтиоценоза.

5. Няма данни за наличие на исторически, археологически и архитектурни находки на територията на водохранилището. Не са регистрирани и при строителството на язовир „Луда Яна”.

III. Способността за асимилация на екосистемата в естествената околна среда:

1. Построяването на язовира ще доведе до промяна на топло-физичните свойства на подложната повърхност и на микроклимата в зоната около язовира. Съгласно предварителни изследвания в България, това изменение ще засегне само зоната на язовира и ще доведе до намаляване на денонощните температурни контрасти и до подобряване условията на овлажнение. Наличието на изкуствен водоем с мащабите на яз.”Луда Яна” (площ на езерото 142 ha и дължина 4500 m) няма да промени климата в съответния климатичен район.
2. При спазване на програмата за управление на яз.”Луда Яна”, включително с отчитане на екологичните фактори (еутрофикация, екологичен отток, наноси и др.), няма да се предизвика влошаване на качеството на водата и биологичната пълноценност на речната екосистема под язовира.

IV. Характеристиките на потенциалните въздействия – териториален обхват, засегнато население, включително трансгранични въздействия, същност, големина, комплексност, вероятност, продължителност, честота и обратимост:

1. Състоянието на околната среда на територията на яз.”Луда Яна” е под въздействие на извършеното строителство и се определя като антропогенно повлияно.
2. Не се очакват преки въздействия върху защитени зони за опазване на природни местообитания и на дивата флора и фауна „Средна гора” BG0001389 и “Луда Яна” BG0000426 и Защитена зона „Средна гора” BG0002054 за опазване на дивите птици.
3. Реализацията на обекта няма да засегне пряко (да увреди/унищожи или фрагментира) природни местообитания, включително и приоритетни за опазване крайречни, тревни, горски и скални местообитания.
4. Предвиденото изпускане на екологичен воден минимум след язовира осигурява целогодишен постоянен воден режим в река, която често пресъхва през летните месеци и гарантира стабилността на структурата и функциите на р. Луда Яна.
5. Поради отдалечеността на язовира от защитена зона ”Река Луда Яна”, превръщането на течащите води в стоящи, свързано с промяна на параметрите на водната среда (скорост на течението, хидрохимични и физикохимични показатели на водата, промяна на характера на дъното, промяна в биоценозите, представляващи хранителна база на рибите и др.) няма да окаже отрицателно въздействие върху видовете риби, предмет на опазване в защитена зона “Луда Яна”.
6. Промяната на хидрологичния режим на реката няма да предизвика отрицателна промяна върху граничните с новата водна площ сухоземни местообитания, което да доведе до промяна във видовия им състав, структурата и функциите на опазваните местообитания в защитена зона “Средна гора” BG0001389.

7. Няма да бъдат трайно променени биокоридорните връзки на реката за придвижването на хидробионтите (риби и безгръбначни), предмет на опазване в защитена зона "Луда Яна".
8. Реализацията на инвестиционното предложение няма да доведе до намаляване числеността и промяна на структурата на популациите на видовете (земноводни, влечуги и бозайници и птици), предмет на опазване в защитените зони.
9. Реализацията на язовира не засяга биокоридорни връзки на мечка и вълк, предмет на опазване в защитена зона "Средна гора" BG0001389.
10. Въздействието безпокойство върху животинските видове, включително птици, което е възможно в периода на строителството, ще бъде краткотрайно. По време на експлоатацията, предвид предназначението на водоема (питеен водоизточник), това въздействие ще бъде максимално ограничено.
11. Не се очаква кумулативно въздействие върху местобитания и видове, подлежащи на опазване на територията на трите зони.
12. По време на строителството не се очаква инвестиционното предложение да има трансграничен характер на въздействие поради разположението на обекта във вътрешността на страната. Р България няма двустранен договор с Р Турция за подаване на определени обеми вода от р. Марица (в чийто водосбор е р. Луда Яна) на границата.
13. За доизграждането на яз. "Луда Яна" и нормалната му експлоатация са предложени конкретни мерки за намаляване на въздействията върху околната среда, които ще бъдат изпълнявани от възложителя и бъдещия оператор на язовира.

V. Обществен интерес към предложението за строителство, дейности или технологии:

През 2007г. е разработен Доклад с комплексен екологичен анализ (ЕА), възложен от Световната банка. Той е част от документите за отпускане на поисканата помощ на Световната банка от Правителството на Република България (ПРБ) за финансиране на дейности по Проект за развитие на общинската инфраструктура чрез завършване и на строителството на водоснабдителен язовир „Луда Яна“. В изпълнение на поставените от Банката изисквания в Техническото задание (ТЗ) и при спазване на нормативната база, действаща в Република България (РБ) по опазване на околната среда е разработен доклад за ОВОС.

На 18.10.2007 год. в гр.Панагюрище е проведено обществено обсъждане на „Проекта за развитие на общинската инфраструктура“, включително Екологичния анализ при изпълнение на изискванията към тази процедура (уведомяване на обществеността с обява в кметството и по местните медии).

За подробно запознаване на населението в община Панагюрище Екологичният анализ от 2007 год. е бил предоставен на общината. Чрез обяви на табло и по местните средства за масово осведомяване е осигурен достъп до него. „ВиК-П“ ЕООД гр.Панагюрище, като бъдещ оператор на обекта, го е включил в своята интернет страница.

На 12.12.2007 год. в МРРБ е проведено национално обсъждане на проекта, включително и Екологичния анализ в присъствие на медиите и НПО. Няма отправени бележки и препоръки към Екологичния анализ, който е поместен в уеб-страницата на МРРБ.

На 02.02.2009г. в МРРБ и на 12.02.2009г. в гр. Панагюрище са проведени обсъждания на възложения от Световна банка доклад за ОВОС, който е бил поставен на интернет страницата на МРРБ.

Представените протоколите от обсъжданията и писмените становища на Община Панагюрище, „Водоснабдителен комплекс“ ООД – гр. Панагюрище и Сдружение на предприемачите – гр. Панагюрище са в подкрепа на доизграждането на яз. „Луда Яна” и пускането му в експлоатация.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда и други специални закони и подзаконовни нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

При промяна на инвестиционното предложение, на възложителя или на някои от обстоятелствата, при които е било издадено настоящето решение, възложителят/новият възложител трябва да уведоми МОСВ и РИОСВ – Пазарджик до 14 дни след настъпване на измененията.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица по реда на Административно-процесуалния кодекс.

Дата: 27.02.2009г.

МИНИСТЪР:
(ОЖЕВДЕТ ЧАКЪРОВ)

